

19.09.2022

Dnro 20929/03.04.04.10/2021

Asia

Virkasuhteeseen ottamista koskeva valitus

Valittaja

Rauno Maaninka

Asiamies: luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja Ari Maaninka

Päätös, josta valitetaan**Haapaveden kaupunginvaltuusto 24.5.2021 § 31**

Kaupunginvaltuusto on 24.5.2021 ottanut kaupunginjohtajan virkasuhteeseen Kimmo Hinnon.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kaupunginvaltuuston päätös on kumottava, ja päätöksen täytäntöönpano on kiellettävä. Haapaveden kaupunki on veloitettava korvaamaan valittajan asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua siitä, kun hallinto-oikeuden päätös asiassa on annettu.

Kaupunginhallituksen kokouksessa 19.4.2021 on valmisteltu ja kaupunginvaltuuston kokouksessa 24.5.2021 on käsitelty ja päätetty virkavalinnasta esteellisenä. Asian on valmistellut kaupunginhallitukselle sen puheenjohtaja Anri Kolehmainen, joka on kokouksissa ilmoittanut esteellisyydestään. Jos hän on ollut esteellinen perusteella, joka on perustunut vastakkainasetteluun valittajaa kohtaan, tällöin sekä kaupunginhallituksen että kaupunginvaltuuston kokouksissa ovat olleet esteellisiä kaikki ne kaupunginhallituksen jäsenet, jotka ovat valmistelleet ja päättäneet virkavalinnasta. Mikäli kaupunginhallituksen puheenjohtaja on aiheettomasti jäävännyt itsensä kaupunginhallituksessa tai valtuustossa, on tapahtunut menettelyvirhe.

Kaupunginhallituksen jäsenet ovat olleet hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan perusteella esteellisiä valmistelevaan asiaa. Valittaja on Haapaveden

kaupungin virkamiehen asiamies virkasuhteen purkamista koskevassa kesken olevassa asiassa Haapaveden kaupunkia vastaan. Lisäksi valittaja on vuonna 2020 hakenut Haapaveden talousjohtajan virkaa, jonka valintamenettelyssä kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja jäsenet sekä vt. kaupunginjohtaja ovat syrjineet valittajaa. Viranhakuprosessi on ollut kesken hallinto- ja riitaprosessina. Nämä seikat yhdessä ovat tehneet esteellisiksi ne kaupunginhallituksen jäsenet, jotka ovat olleet käsittelemässä sekä talousjohtajan että kaupunginjohtajan virkahakua. Heillä on ollut vahva negatiivinen ennakoasenne valittajaa kohtaan.

Kaupunginhallitus ei ole järjestänyt haastatteluita, joten kyseessä ei ole hallintosäännön, kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain eikä perustuslain mukainen virkahaku. Kaupunginhallitus on asiaa valmistellessaan käyttänyt harkintavaltaansa väärin. Kaupunginvaltuustolla on ollut käytössään vain hakemus- ja suostumusasiakirjat liitteineen, joten päätös on tehty sokkona. Kun haastatteluja ei ole tehty, ansioituneimpia hakijoita ei ole todellisuudessa vertailtu lainkaan, ja muut hakijat on syrjäytetty yleisten nimitysperusteiden vastaisesti. Haastattelut on tarkoituksellisesti jätetty tekemättä ja näin suosittu vt. kaupunginjohtajana toiminutta Hinnoa. Kaupunginjohtajaksi valitun henkilön tulee nauttia valitsijoidensa erityistä luottamusta, joten valinnassa voidaan painottaa hakijoiden henkilökohtaisia ominaisuuksia, jotka tulevat parhaiten ilmi haastattelussa.

Hakijoista ei ole tehty lainkaan ansiovertailua päätöksen perusteeksi, vaan heistä on laadittu ainoastaan nimilista, josta on lisäksi käynyt ilmi tutkinto ja kotikunta. Valintamenettely ei myöskään kokonaisuutena osoita, että hakijoita olisi tosiasiallisesti vertailtu keskenään. Kun edelleen huomioidaan, ettei hakijoita ole haastateltu, ansiovertailu on jätetty kokonaisuudessaan tekemättä. On ilmeistä, ettei valtuustolla ole ollut kokonaisarvion perusteella tietoa siitä, kuka hakijoista soveltuu virkaan parhaiten. Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä asianmukaisen ansiovertailun laiminlyömiseen vuoksi. Kaupunginvaltuusto on päätöstä tehdessään käyttänyt harkintavaltaansa muuhun tarkoitukseen kuin mihin se lain mukaan on ollut käytettävissä.

Virkavalintapäätöksessä ei ole perusteltu, miksi virkavalinnassa ei ole suoritettu haastatteluja, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun eikä sitä, miten virkaan valittu täyttää kelpoisuusvaatimukset ja muut edellytykset virkaan paremmin kuin valittaja ja muut hakijat. Päätöksestä on lisäksi puuttunut ansiovertailu, joten sitä on pidettävä hyvän hallinnon vastaisena ja virheellisessä menettelyssä tehtynä. Ottaessaan perusteeksi vain virkaan valitun arvioinnin, on kaupunginvaltuusto menetellyt yleisten nimitysperusteiden vastaisesti.

Valittajaa on syrjitty koko haku- ja valintaprosessin ajan iän, aiemman viranhaun ja asiamiehenä toimimisen vuoksi. Valittajaan on myös kohdistunut ammatillista syrjintää, koska haastattelut on jätetty pitämättä valittajan annettua suostumuksensa virkaan. Syrjintäkieltoa on noudatettava virantäyttömenettelyn kaikissa vaiheissa. Haastattelut olisivat olleet osa päätöksen valmistelua, ja valmistelussa asiat on selvitettävä tasapuolisesti, syrjimättömästi ja riittävästi. Syrjintä on todistettu kaupunginhallituksen

kokouksessa, kun kaupunginhallituksen puheenjohtaja on ilmoittanut esteellisyydestään, mutta muut kaupunginhallituksen jäsenet eivät ole näin tehneet. Kaupunginhallituksen pohjaehdotus on ollut syrjivä, koska siinä on huomioitu asioita, joihin muilla hakijoilla ei ole ollut mahdollisuutta vaikuttaa sen vuoksi, että he eivät ole olleet sopimussuhteessa Haapaveden kaupunkiin.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kaupunginvaltuuston puolesta on annettu lausunto, jossa on vaadittu päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksen, täytäntöönpanokieltovaatimuksen ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen hylkäämistä.

Virkaan valittu on ilmoittanut, ettei hänellä ole lausuttavaa asiassa.

Valittaja on antanut vastaselityksen, jossa hän on todennut muun ohella, ettei hakuilmoitus ole sisällöllisesti vastannut kaupunginhallituksen päätöstä. Kaupunginvaltuuston kokouksessa 24.5.2021 läsnä olleet jäsenet, jotka ovat olleet läsnä myös kaupunginhallituksen kokouksessa 19.4.2021, ovat asiassa asianosaisasemassa ja siten esteellisiä hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston puolesta annetussa lausunnossa on todettu kaupungin edelleen kiistävän valittajan oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus jättää valittajan vastaselityksessä esittämät hakuilmoitusta ja hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua esteellisyyttä koskevat valitusperusteet tutkimatta.

Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut asian ja kumoaa kaupunginvaltuuston päätöksen.

Hallinto-oikeus valittajan oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen enemmälti hyläten velvoittaa Haapaveden kaupungin korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 875 eurolla korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut päivästä, jona päätös on ollut oikeudenkäynnin osapuolten saatavissa.

Asian tultua tällä päätöksellä ratkaistuksi lausuminen täytäntöönpanon kieltämisestä koskevasta vaatimuksesta raukeaa.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Kuntalain 135 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valittajan vastaselityksessään esittämät hakuilmoitusta ja hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaista esteellisyyttä koskevat valitusperusteet on esitetty valitusajan päättymisen jälkeen. Hallinto-oikeuden on edellä mainittu säännös huomioon ottaen jätettävä mainitut valitusperusteet myöhään esitettyinä tutkimatta.

Esteellisyyttä koskevat valitusperusteet

Kuntalain 97 §:n 1 momentin mukaan valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Jos valtuutettu ottaa osaa asian käsittelyyn muussa toimielimessä, häneen sovelletaan, mitä kyseisen toimielimen jäsenen esteellisyydestä säädetään.

Kuntalain 97 §:n 2 momentin mukaan kunnan muun luottamushenkilön, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 27–30 §:ssä säädetään.

Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. Pykälän 2 momentin mukaan mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Hallintolakia koskevan hallituksen esityksen (HE 72/2002 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 28 §:n 1 momentin 7 kohdan osalta, että mainittu säännös sisältäisi hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 6 kohtaa vastaavan esteellisyyttä koskevan yleislausekkeen. Mainitun lainkohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu. Tällaisen syyn on oltava ulkopuolisen havaittavissa ja sen puolueettomuutta vaarantavan vaikutuksen tulee olla suunnilleen saman asteinen kuin erikseen määritellyissä esteellisyyksiperusteissa. Edelleen hallituksen esityksessä todetaan, että tapauskohtaisesti arvioitavaksi jäisivät tilanteet, joissa virkamies on asianosaisen vastapuoli tai julkinen vihamies, samoin kuin ne tilanteet, joissa virkamiehen ja asianosaisen välillä vallitsee kiinteä ystävyysuhde tai yhtiökumppanuus.

Lausunnon mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtaja on päättänyt jäävätä itsensä asian käsittelystä, koska valittaja on aikaisemmassa valituksessaan talousjohtajan virkavalinnasta kohdistanut häneen esteellisyysväitteitä ja huomattavia korvausvaatimuksia. *Vastaselityksen* mukaan haastehakemus vahingonkorvausasiassa on kohdistunut myös Haapaveden kaupunkiin ja vt. kaupunginjohtajaan. Kaupunginhallitus käyttää asiassa kaupungin puhevaltaa.

Hallinto-oikeus toteaa, että siltä osin kuin esteellisyyttä koskeva väite on kohdistettu luottamushenkilöihin heidän käsitellessään asiaa valtuuston kokouksessa 24.5.2021, tulee esteellisyyttä arvioida kuntalain 97 §:n 1 momentin perusteella. Muutoin heidän sekä muiden luottamushenkilöiden kuin valtuutettujen ja viranhaltijan esteellisyyteen sovelletaan hallintolain 27–30 §:ssä säädettyä.

Hallinto-oikeus toteaa, ettei valituksenalainen päätös ole koskenut henkilökohtaisesti valtuuston kokoukseen valtuutettuina tai varavaltuutettuina osallistuneita henkilöitä kuntalain 97 §:n 1 momentin tarkoittamalla tavalla, joten valittajan tarkoittamat valtuutetut eivät ole olleet esteellisiä asiassa.

Hallinto-oikeus toteaa, että esteellisyyttä arvioitaessa on otettava huomioon se, voidaanko luottamuksen henkilön puolueettomuuteen objektiivisesti arvioiden katsoa vaarantuneen. Hallinto-oikeus katsoo, ettei se, että valittaja on ennen valituksenalaisen päätöksen tekemistä saattanut vireille tästä asiasta erilliseen asiaan liittyvän vahingonkorvausta koskevan haastehakemuksen, jossa vastaajana on kaupunginhallituksen puheenjohtaja, silloinen vt. kaupunginjohtaja sekä Haapaveden kaupunki, tee kaikkia kaupunginhallituksen jäseniä esteellisiksi valmistelevaan valittajaa koskevaa asiaa pelkästään sen vuoksi, että kaupunginhallitus käyttää kaupungin puhevaltaa kyseisessä vahingonkorvausasiassa. Myöskään se, että valittaja on toiminut asiamiehenä Haapaveden kaupunkia vastaan tästä virkavaalista täysin erillisessä asiassa, ei objektiivisesti arvioiden anna aiheutta epäillä kaupunginhallituksen jäsenien puolueettomuutta.

Hallinto-oikeus katsoo edelleen, että vaikka valittaja on kokenut tulleen syrjityksi aikaisemmassa virkavaalissa ja kokenut myös kyseistä asiaa käsitelleillä kaupunginhallituksen jäsenillä olleen vahva negatiivinen ennakkokäsitys hänestä, eivät nämä seikat sellaisenaan eivätkä yhdessä edellä mainittujen seikkojen kanssa osoita, kun asiassa ei ole esitetty yksilöityä selvitystä mainittujen valitusperusteiden tueksi, että mainitut henkilöt olisivat sen vuoksi olleet esteellisiä osallistumaan virkavalinnan valmisteluun.

Luottamuksen kaupunginhallituksen jäsenten puolueettomuuteen ei voida katsoa vaarantuneen hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Kaupunginvaltuuston päätös ei siten ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä valituksessa mainituilla esteellisyyttä koskevilla perusteilla.

Kaupunginvaltuuston päätös ei myöskään ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä sen johdosta, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja on

mahdollisesti aiheettomasti katsonut itsensä esteelliseksi asian valmistelussa tai sittemmin valtuustossa.

Ansiovertailu ja päätöksen perusteleminen

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Pykälän 2 momentin 2 kohdan (434/2003) mukaan päätöksen perustelut voidaan jättää esittämättä, jos päätös koskee kunnallisen monijäsenen toimielimen toimittamaa vaalia.

Hallinto-oikeus toteaa, että kun kaupunginjohtajan virkasuhteeseen ottamista koskevassa päätöksessä 24.5.2021 § 31 on ollut kyse monijäsenen toimielimen toimittamasta vaalista, kaupunginvaltuuston ei ole tarvinnut perustella päätöstä hallintolain 45 §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella. Sen sijaan valtuuston virkavaalia koskevaan päätökseen on viimeistään hallinto-oikeudelle annettavassa lausunnossa esitettävä hakijoiden ansiovertailuun perustuvat syyt.

Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, että ansiovertailu on osa viran täyttämistä koskevaa menettelyä, ja sillä on myös olennainen merkitys hakijoiden oikeusturvan kannalta. Perusteluvelvollisuuden täyttämisen kannalta olennaista on, että päätöksenteon kohteena olevalla asianosaisella on tosiasialliset edellytykset arvioida päätöksen oikeellisuutta. Perusteluilla turvataan myös hyvän ja avoimen hallinnon toteutumista. Perustelujen avulla voidaan varmistaa, että viranomaisen on käyttänyt harkintavaltaansa lain ja oikeusperiaatteiden mukaisesti. Virkaa hakeneiden ansiot tulee selostaa huolellisesti ja objektiivisesti, ja vertailla niitä keskenään yleisten nimitysperusteiden, viranhakuilmoituksen ja erityisesti kelpoisuusvaatimusten perusteella johdonmukaisesti ja tasavertaisesti ottaen huomioon virkaan kuuluvat tehtävät.

Kaupunginvaltuuston puolesta hallinto-oikeudelle annetun lausunnon mukaan kaupunginjohtajan virkaan on ollut viisi hakijaa ja kolme on antanut suostumuksensa virkaan. Hakijoiden hakemuksia ja suostumuskirjeitä on käyty suullisesti vertaillen läpi kaupunginhallituksen kokouksessa ja käytössä on myös ollut rekrytointijärjestelmästä saatava hakijayhteenveto. *Kaupunginhallituksen kokouksen 19.4.2021 (§ 107) pöytäkirjanotteen* mukaan kaikkien hakijoiden on hakemusten perusteella todettu täyttävän kelpoisuusehdon ja hakuilmoituksessa eduksi luettavaa kunnanjohtajakokemusta olleen virkaan valitulla sekä yhdellä suostumuksen antaneella. *Valituksenalaisesta päätöksestä* ilmenee, että kaupunginhallituksen pohjaehdotusta on kokouksessa alustettu selostamalla kaupungin palveluksessa jo työskentelevän Hinnon valintaa puoltavia näkökohtia. Ketään hakijoista tai suostumuksen antaneista ei ole haastateltu.

Hakijoiden ansioista ei ole laadittu kirjallista ansiovertailua. Valinnassa on annettu painoa Hinnon henkilökohtaisille ominaisuuksille, joista on ollut jo ennestään tieto hänen kaupungin palveluksessa työskentelynsä perusteella. Kun haastatteluja ei ole suoritettu, muilla hakijoilla ja suostumuksen antajilla

ei ole ollut mahdollisuutta tuoda esille tarkempaa selvitystä henkilökohtaisista ominaisuuksistaan. Tähän nähden valintamenettely ei myöskään kokonaisuutena osoita, että hakijoita olisi menettelyn aikana tosiasiallisesti vertailtu keskenään. Päätöksestä tai hallinto-oikeudelle esitetystä lausunnosta ei ilmene, että hakijoita olisi vertailtu yleisten nimitysperusteiden ja erityisten kelpoisuusvaatimusten pohjalta johdonmukaisesti ja tasavertaisesti ottaen huomioon virkaan kuuluvat tehtävät. Näin ollen asiassa ei ole ilmennyt selvitystä, jonka perusteella voisi vakuuttua siitä, että valintamenettely olisi perustunut hakijoiden ansioiden asianmukaiseen vertailuun. Tämän vuoksi kaupunginvaltuuston päätös on kumottava.

Päätöksen tultua kumotuksi edellä mainituilla perusteilla lausuminen muista valitusperusteista raukeaa.

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Valittaja on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista viivästyskorkoineen ja toimittanut määrältään 7 375 euron (alv 0 %) suuruisen oikeudenkäyntikululaskun. Lasku on perustunut avustajalle 29,5 tunnin ajankäytön perusteella maksettavaan palkkioon.

Hallinto-oikeuden ratkaisun lopputulos huomioon ottaen olisi kohtuutonta, jos valittaja joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa kokonaan vahinkonaan.

Hallinto-oikeus on ottanut korvattavien oikeudenkäyntikulujen määrässä huomioon sen, että valittaja on itse laatinut valituksen, jolloin avustajan palkkiona korvattavaksi jää vastaselityksen laatiminen ja jälkitoimet.

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksessa on tuotu esille pääasiassa hallintomenettelyä ja syrjintäkieltoa koskevaa sääntelyä sekä oikeuskirjallisuutta, ja samoja asioita on toistettu myös vastaselityksessä. Lisäksi vastaselityksessä on toistettu jo valituksessa mainittuja syrjintää ja ansiovertailua koskevia valitusperusteita sekä asian aikaisempia vaiheita. Asian laatuun ja laajuuteen nähden tarpeettomien toimien korvaamatta jättämisestä ei voida pitää valittajan kannalta kohtuuttomana. Ottaen myös huomioon sen, että hallintolainkäyttö on pyritty järjestämään menettelyltään sellaiseksi, että asianosaiset voivat useimmiten hoitaa asiansa ilman asiamiestä tai avustajaa, hallinto-oikeus arvioi korvattavien oikeudenkäyntikulujen kohtuulliseksi määräksi 875 euroa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Hallintolaki 31 § 1 mom
Kuntalaki 135 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anna-Kaisa Marski, Johanna Hakulinen ja Henri Matinolli

Esittelijä

Heidi Puotiniemi

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös valittajan asiamies, sähköpostitse

Oikeudenkäyntimaksu
maksutta

Jäljennös maksutta Haapaveden kaupunginhallitus, kirjeitse

Kimmo Hinno, kirjeitse

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Osoite: PL 189 (Isokatu 4, 3. krs), 90101 OULU
Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaunnista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa (saantitodistus, haastetiedoksianto) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sähköisesti todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä palvelimelta tai asiointipalvelusta. Käytettäessä sijaistiedoksiantoa asiakirja katsotaan kuitenkin saadun tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Kirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos:

- päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa;
- asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa;
- valtuutettu asiamies on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valitus on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä korkeimman hallinto-oikeuden virka-ajan päättymiseen (kello 16.15) mennessä. Valituksen toimittamisesta telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite:
PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:
Paasivuorenkatu 3
00530 HELSINKI

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Faksi: 029 56 40382
Puhelinnumero: 029 56 40200

Asiakaspalvelun aukioloajat maanantaista perjantaihin 8.00 - 16.15.

Muutoksenhakuasian käsittelystä perittävät maksut

Hallinto-oikeuden päätöstä koskevan muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut. Jos yhtä useampi asianosainen saattaa asian käsiteltäväksi samalla kirjelmällä, heiltä peritään vain yksi maksu. Jos tuomioistuin erottaa eri asianosaisia koskevat asiat erikseen käsiteltäviksi, peritään kustakin näin erotetusta asiasta asianosaiselta maksu erikseen. Jos saman maksun suorittamisesta on vastuussa kaksi tai useampia maksuvelvollisia, he vastaavat siitä yhteisvastuullisesti. Yhden asianosaisen maksuvapautus ei vähennä muiden asianosaisten maksuvelvollisuutta.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista. Lain mukaista maksua ei peritä:

- yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevista asioista;
- lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita;
- yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevista asioista;
- maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) mukaisissa asioissa eikä maaseutuelinkeinotukea koskevista asioissa, joissa on kyse luottojen maksuhelpotuksesta, vapaaehtoisesta velkajärjestelystä tai valtion takautumisvaatimuksesta luopumisesta;
- oikeusapulaissa (257/2002) tarkoitetun oikeusavun myöntämistä koskevista asioissa eikä oikeudenkäyntiavustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta koskevista asioissa, ellei kyse ole muutoksenhausta palkkiota tai kulukorvausta koskevassa asiassa;
- tartuntatautilain (1227/2016), päihdehuoltolain (41/1986) eikä mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa;
- yleisiä vaaleja, kirkollisia vaaleja eikä saamelaiskäräjien vaaleja koskevista asioista;
- asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste. Lain mukaista maksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta.

Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)

Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021)

Kunnallisvalitus